

RICHTLIJNEN VAARWEGEN 2020 - Excerpt t.b.v. roeien

Ontwerp vaarwegen voor roeien verbeterd

Dwingende richtlijnen

Rijkswaterstaat geeft dwingende richtlijnen voor het verkeerskundig ontwerp van alle vaarwegen in Nederland voor binnenvaart en voor alle vormen van recreatievaart. Vaarwegbeheerders zoals provincies en waterschappen moeten deze richtlijnen volgen, tenzij zij op een andere wijze de vlotte en veilige doorvaart kunnen garanderen.

De herziene Richtlijnen Vaarwegen 2020¹ zijn voor het roeien (in de huidige versie – vollediger) afgestemd op de normen uit het Handboek Roeiaccommodaties² van de KNRB. Deze KNRB-normen hebben nu dus via de ministeriële Richtlijnen van Rijkswaterstaat meer zeggingskracht.

Voor het roeien zijn een aantal ontwerpeisen van belang.

1. Dimensies vaarwegen en bruggen

VAARWEGEN ³	Toerroeien		Training/ Kleine wedstrijd	
	<i>Normaal</i>	<i>Krap *</i>	<i>Normaal</i>	<i>Krap*</i>
Breedte	10 m	2,5 m	50 m	20 m
Diepte	1 m	0,5 m	2 m	1 m
Lengte			2.500 m	2.000 m
			Zonder hindernissen/brug	
BRUGGEN ⁴	Toerroeien		Training/ Kleine wedstrijd	
	<i>Normaal</i>	<i>Krap *</i>	<i>Normaal</i>	<i>Krap*</i>
Breedte	6 m	2,5 m	2 x 12,5 m	8 m
Hoogte	1,25 m	0,9 m	1,65 m	1,25 m
Lengte			2.500 m	2.000 m
			Zonder hindernissen/brug	

* Krap = over geringe afstand, excl. eventuele rietkragen

¹ Richtlijnen Vaarwegen 2020. O.C. Koedijk; Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving. Rijswijk: RWS WVL 31-07-2020.

² Handboek Roeiaccommodaties, Normen en aanbevelingen versie 2.2. KNRB Commissie Infrastructuur. Juni 2017

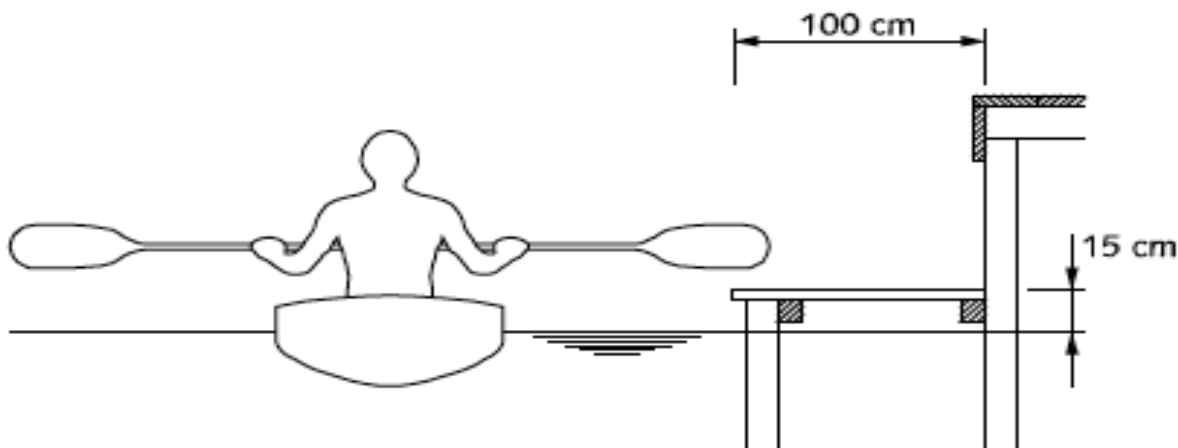
³ Richtlijnen Vaarwegen 2020. p. 60

⁴ Richtlijnen Vaarwegen 2020. p. 125

2. In- en uitstapplaatsen voor toerroeien/wherry

De dimensies van in- uitstapplaatsen⁵ zijn in de Richtlijnen Vaarwegen 2020 opgenomen. Ze gelden ook voor kanovaren.

Figuur: in- en uitstapplaats

3. Sluizen recreatievaart (toerroeien/wherry)

De inrichting van sluizen⁶ wordt uitvoerig beschreven. Voor de recreatievaart, w.o. toerroeien, is ondermeer van belang dat er haalpennen of kikkers op een horizontale afstand van ongeveer 5m moeten zijn en aan beide zijden van de kolkwanden ladders op maximaal 15 m afstand van elkaar.

4. Steile oevers

Golfreflectie

Voor roeien zijn steile oevers – kades of damwanden – hinderlijk in verband met de golfreflectie. In de Richtlijnen Vaarwegen 2020 wordt dit voor de gehele kleine recreatievaart als probleem benoemd. Het veroorzaakt volgens deze Richtlijnen voor de gehele kleine recreatievaart een hinderlijk golfbeeld en daarmee een oncomfortabele of zelfs onveilige situatie⁷.

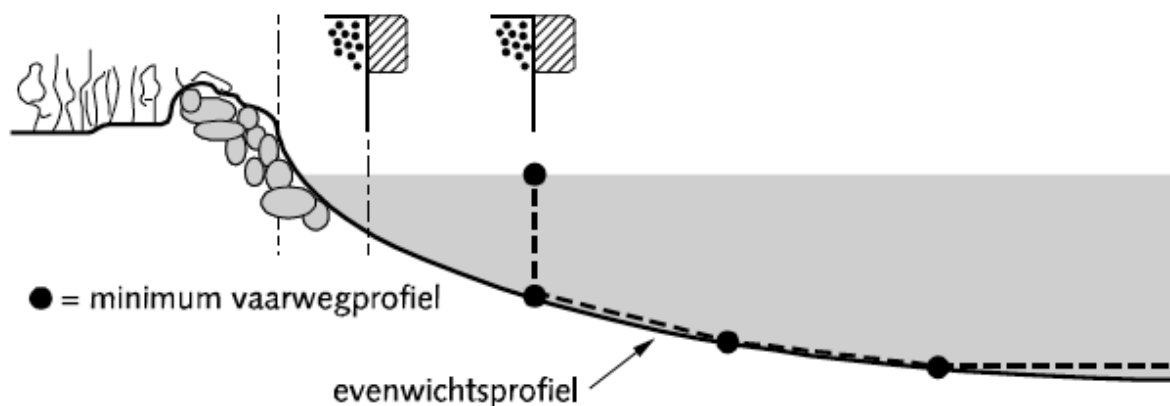
Op routes met veel recreatievaart (roeien) is om deze reden volgens de Richtlijnen Vaarwegen 2020 een golf dempende, natuurvriendelijke, oever de eerste keus.

⁵ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag. 109

⁶ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag. 92

⁷ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag. 45

Figuur: natuurvriendelijke oever⁸

Het rijk vervangt bestaande damwanden alleen door natuurvriendelijke oevers als daarmee de ecologische hoofdstructuur wordt hersteld⁹.

Drenkeling

Ook is het bij steile oevers onmogelijk om als drenkeling uit het water te klimmen. De Richtlijnen Vaarwegen 2020 voorziet in zgn. fauna-uittreedplaatsen: Plekken waar de damwand terugwijkt en waar tot minimaal 0,50 m onder de waterlijn een talud van 1:4 tot 1:2 loopt. De uittreedplaatsen moeten aan beide oevers recht tegenover elkaar liggen met een maximale tussenafstand in de lengterichting tot 100 m.

De Richtlijnen Vaarwegen 2020 beschrijft dit als voorzieningen om op de wal te komen voor dieren maar ook voor drenkelingen, nodig echter alleen in een kanaal dat het leefgebied van dieren doorsnijdt.

Conclusie roeien bij steile oevers

Roeiverenigingen die dus in een kanaal met steile wanden een natuurvriendelijke oever of uittreedplaatsen willen, zullen dus moeten aantonen dat het betreffende kanaal onderdeel vormt van de ecologische hoofdstructuur of dat het kanaal het leefgebied van dieren doorsnijdt¹⁰ in welk geval er erkende problemen moeten zijn met verdrinkend wild¹¹.

⁸ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag. 58

⁹ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag.57

¹⁰ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag. 58

¹¹ Richtlijnen Vaarwegen 2020, pag. 57